

Sūros Al- Fatiha paaiškinimas (pagal tafsyr Ibn-Kathir)

Sūra Al-Fatiha (Atveriančioji Knyga) buvo apreikšta Mekoje.

Al- Fatiha reikšmė bei jos pavadinimai

Ši sūra yra vadinama Al-Fatiha – Atveriančioji Knyga. Tai sūra, kuria prasideda kiekviena malda. Ji taip pat yra įvardijama kaip Umm Al-Kitab (Knygos Motina). Autentiškame hadise, kuris priskiriamas Sahih, praneštas At-Tirmidhi, pasakojama, kad Abu Huraira pasakojo, jog Dievo pasiuntinys ﷺ (*sallallahu aleihi wa salam – tebūnie jam Viešpaties palaima ir ramybė*) yra pasakęs:

Al-Hamdu lillahi Rabbil-`Alamin yra Korano Motina, Knygos Motina bei septynetas besikartojančių Didingojo Korano ajų.

Ji taip pat vadinama Al-Hamd ir As-Salah nes kad Pranašas ﷺ sakė, jog Viešpats apreikšė:

Malda (Al-Fatiha) tarp Manęs ir Mano tarnų yra padalyta į dvi dalis – kai mano tarnas taria: “Šlovė Allah, pasaulio Viešpačiui“, Allah sako: ”Mano tarnas pašlovino Mane”.

Al- Fatiha buvo pavadinta Salah dėl to, kad jos recitavimas maldos metu yra vienas iš reikalavimų, kad malda būtų atlikta teisingai.

Kitas iš jos vardų – Ar-Rukjah (Vaistai)- paminėtas Sahih hadise. Abu Sayd papasakojo istoriją apie vieną iš Pranašo ﷺ kompanionų, kuris naudojo Al-Fatiha kaip vaistą apnuodytam genties vadui pagydyti. Vėliau Pranašas ﷺ klausė savo kompaniono:

Iš kur tu sužinojai, kad tai Rukjah?

Al – Fatiha buvo apreikšta Mekoje, kaip Ibn Abbas, Katadah ir Abu Al-Alijah pranešė. Allah apreikšė Korane:

Ir Mes davėme tau septynetą dažnai kartojamų posmų (sūra Al-Fatiha). (15:87).

Allahu Alim (Allah žino geriausiai).

Ajų skaičius, sudarantis Al-Fatiha

Pirmąją Korano surah sudaro septynios ajos. Anot daugumos Al-Kufah recituotojų, Tabi'in ir Islamo mokslininkų iš sėkmingųjų kartos, “Bismillah” yra laikoma atskira aja al-Fatiha pradžioje. Apie tai bus kalbama ir aiškinamasi tolimesniuose skyreliuose.

Raidžių ir žodžių skaičius sūroje Al – Fatiha

Sūrą sudaro dvidešimt penki žodžiai, kuriuose yra šimtas trylika raidžių.

Priežastis, kodėl ji vadinama Umm Al-Kitab (Knygos Motina)

Al-Bukhari pranešė: ”Ji vadinama Umm Al-Kitab todėl, kad Koranas bei malda prasideda ja. Joje yra sutalpinta Korano esmė.“ Ibn Džarir pranešė: “Arabai svarbius dalykus, kuriuos sudaro specifinės sferos, vadina Umm. Pavyzdžiui, smegenų dangalus arabai vadina Umm ar-Ras, vėliavą, kuri apjungia armijos gretas, vadina Umm. Meka buvo vadinama Umm Al-Kura (Kaimų Motina). Taip pat buvo sakoma, kad žemė buvo sukurta nuo Mekos.“

Tęsiant, Imam Ahmad užrašė, kad Abu Hurayrah pranešė, jog Pranašas ﷺ apie Umm Al-Kuran sakė:

Tai yra Umm Al-Kuran, septynetas ajų ir Šlovingasis Koranas.

Taip pat, Abu Dža’far, Muhammad bin Džarir at-Tabari užrašė Abu Hureirah žodžius, kad Pranašas ﷺ kalbėjo apie Al-Fatiha taip:

Tai yra Umm Al-Kur’an, Atveriančioji Knygą ir septynetas dažnai kartojamų eilučių.

Al-Fatiha vertė

Imam Ahmad bin Hanbal užrašė Musnad’e, kad Abu Sa’id bin Al-Mu’alla pasakojo: „Aš meldžiausi, kai Pranašas ﷺ pašaukė mane, bet aš neatsiliečiau į kvietimą. Baigęs maldą nuėjau pas jį ir Dievo pasiuntinys ﷺ man tarė: **Kodėl tu neatsiliepei į mano kvietimą?** Aš atsakiau: “Aš meldžiausi.“ Tuomet Muhammad ﷺ paklausė: **Ar Allah neapreiškė:**

O tikintieji, atsiliepkite į Allah šauksmą pakludami jam ir atsakykite jo pranašui, kai jis šaukia jus į tai, kas suteiks jums gyvenimą? (2:150)

Toliau Dievo pasiuntinys ﷺ tęsė:

Prieš tau paliekant mečetę, aš tave išmokysiu pačios nuostabiausios sūros Korane.

Jis ﷺ paėmė mano ranką ir jau buvo beišeinąs, kai aš jam ﷺ priminiau: ”O Viešpaties pasiuntiny, tu sakei, kad išmokysi mane pačios nuostabiausios Korano sūros.“

Pranašas ﷺ atsakė: **Taip.**

Al-Hamdu lillahi Rabbil-`Alamin.

Tai yra septynetas pasikartojančių ajų ir Koranas, kuris man buvo siųstas. (Užrašyta Ahmad, Al-Bukhari, Abu Davūd, An-Nasa'i ir Ibn Madžah.)

Taip pat Imam Ahmad pranešė, kad Abu Hurairah pasakojo: „Dievo pasiuntinys ﷺ atėjo, kai Ubayy bin Ka`b meldėsi ir pašaukė jį, tačiau Ubayy jam neatsakė. Pranašas ﷺ dar kartą jį pašaukė. Tuomet Ubayy ėmė greičiau melstis ir baigęs nuėjo pas Pranašą ﷺ tardamas: „Te lydi Viešpaties palaima tave, o Dievo pasiuntiny.“ Pranašas ﷺ atsakė: **Telydi ir tave. O Ubayy, kas sustabdė tave nuo atsako man, kai aš tave šaukiau?** Ubayy atsakė: „Allah Pasiuntiny, aš tuo metu meldžiausi.“ Muhammad ﷺ tarė: **Ar tu neskaitei tarp to, ką man Allah siuntė:**

Tikintieji, atsiliepkite į Allah šauksmą paklusdami jam ir atsakykite jo pranašui, kai jis šaukia jus į tai, kas suteiks jums gyvenimą?

Ubayy atsakė: „Taip, aš tai žinau, daugiau taip nesielsiu.“ Tuomet Pranašas ﷺ tarė:

Ar norėtum, kad tave išmokyčiau Suros, į kurią nieko nebuvo panašaus apreikšta Toroje, Evangelijoje, Psalmėse ir net pačiam Korane?

Ubay atsakė: „O taip, Dievo Pranaše.“ Pranašas ﷺ tarė: **Aš tikiuosi, kad neišeisiu pro šias duris tol, kol tu jos neišmoksi.** Jis ﷺ laikė mano ranką, kalbėdamas su manimi, tuo tarpu aš lėtinau žingsnį, bijodamas, kad mes greičiau pasieksime duris nei Jis ﷺ baigs sakyti tai, ką pradėjo. Kuomet mes priartėjome prie durų aš tariau: „Pranaše, kokias gi tai sūra, kurią žadėjai mane išmokyti?“ Muhammad ﷺ paklausė: **Pasakyk man, kokius žodžius sakai maldos metu?** Taigi aš jam ﷺ recitavau Umm Al-Kuran. Tuomet Jis ﷺ tarė:

Vardan To, kurio Rankose yra mano siela, Allah niekada neapreiškė nieko panašaus Toroje, Evangelijoje, Psalmėse ar Korane. Tai yra septynetas dažnai kartojamų ajų, kurios man buvo apreikštos.

Taip pat At – Tirmidhi užrašė, kad Pranašas ﷺ yra sakęs:

Man buvo duota septynetas dažnai kartojamų eilučių ir Šlovingasis Koranas.

At-Tirmidhi pakomentavo, kad šitas hadisas yra priskiriamas Hasan Sahih (geras) klasei.

Yra dar vienas panašus hadisas šiuo klausimu, praneštas Anas bin Malik, toliau Abdullah (Imama Ahmad sūnaus), perimtas iš Abu Hurairah, kuris išgirdo jį iš Ubayy bin Ka`b, kuris pasakojo girdėjęs Dievo pasiuntinį ﷺ sakant:

Allah niekada neapreiškė Evangelijoje ar Toroje kažko panašaus į Umm Al-Kuran. Tai septynetas ajų, kurios yra padalintos į dvi dalis Allah ir Jo tarnui.

Šis hadisas yra praneštas An-Nasai, Tirmidhi įvardintas kaip Hasan Ghairib (* hadisas sekant pranešėjų grandinę yra silpnesnis už hadisą, kuris yra įvardijamas kaip Hassan (geras))

Imam Ahmad užrašė, kad Ibn Džabir pasakojo: “Aš nuėjau pas Dievo Pranašą ﷺ kai jis pylė į indą vandenį, stirtą apsiprausimui (wudu) ir pasveikinau jį: “Te lydi tave Taika, o Viešpaties Pranaše.” Jis man neatsakė, aš dar kartą jį pasveikinau: “Telydi tave Taika, Dievo Pasiuntiny.” Tačiau jis ﷺ vėl neatsakė į mano pasveikinimą. Aš trečią kartą jį pasveikinau, tačiau vėl neišgirdau atsako. Pranašas ﷺ tyloje ėjo iki savo namų, aš jį sekiau iki jų, o paskui pasukau į mečetę, kurioje sėdėjau nusiminęs. Pranašas ﷺ, atlikęs apsiprausimą, įžengė į mečetę, priėjo prie manęs ir tris kartus mane pasveikino sakydamas: **Telydi tave Taika ir Viešpaties Malonė**, po to jis ﷺ tarė: **O Džabir, ar norėtum, kad pasakyčiau tau, kuri sūra yra pati geriausia Korane? Aš atsakiau: ”Taip, žinoma, Dievo pranaše.” Tuomet jis tarė: Skaityk Šlovė Allah, Pasaulių Valdovui iki galo.** (Šis hadisas turi gerą grandinę pranešėjų.)

Kai kurie Islamo mokslininkai vadovaujasi šiuo hadisu teigdami, kad kai kurios ajos ir sūros iš Korano turi daugiau vertės nei kitos.

Toliau tęsiant temą, al – Bukhari užrašė Abu Said Al – Khudri pasakojimą: “Sykį, mums bekeliaujant, prie mūsų priėjo viena moteris ir papasakojo, kad jų bendruomenės vadas buvo apnuodytas ir tuo metu nieko nebuvo kaime, kas galėtų jam padėti. Ji paklausė, ar tarp mūsų nėra gydytojo. Tuo metu vienas iš mūsų, kurio kompetencija gydyti mūsų nedomino, atsistojęs atsiliepdamas į moters klausimą ir nuėjęs paskaitė vadui Rukjah ir jis pagijo. Atsidėkodamas genties vadas jam padovanojo trisdešimt avių ir truptį pieno. Jam grįžus mes jo klausėme: “Ar tu žinai naujus vaistus? Ar esi tai daręs anksčiau?” Jis mums atsakė: ”Aš panaudojau Umm Al-Kitab kaip Rukjah.” Mes tarėme: ”Nedaryk nieko panašaus tol, kol mes nepaklausime apie tai Pranašo ﷺ”. Mes grįžome ir papasakojome Pranašui ﷺ, kas nutiko. Tuomet jis ﷺ tarė:

Atskirkite dalį avių tam, kas jam papasakojo, kad tai yra Rukjah. Palikite tą dalį man.

Taip pat Musulmonas užrašė savo sahih ir an-Nasai savo Sunan, kad ibn Abas pasakojo: ”Kai Džibril buvo su Dievo Pranašu ﷺ, jis išgirdo triukšmą, sklindantį iš viršaus. Džibril pakėlė žvilgsnį į dangų ir tarė: ”Atsivėrė Dangaus durys, kurios niekada nebuvo atidarytos iki šios dienos.” Angelai išėjo pro tas duris, nusileido pas Pranašą ﷺ tardami: ”Priimk geras naujienas apie du šviesos šaltinius, kurie tau buvo suteikti ir nei vienas pranašas iki tavęs nėra jų gavęs – tai Umm Al- Kitab ir trys paskutinės ajos iš

sūros Al-Bakarah. Tu neperskaitysi nei vienos raidēs, bet gausi jū atlygī (atlygī už/iš/dēl jas/jū).“ (An – Nasai (Al-Kubra 5:12) ir Muslim 1:554).

Vertė Khadeja